

K

I

T

I

R

K

Hun har skabt en fragil og flimrende billedmaskine

Med 'Timekeeper' har Sarah Sze lavet en skulptur, der er på vej til at opløse sig helt i luftige strukturer og flaksende skærmvirkeligheders tidløshed

Af Rune Gade

Mennesker, der har haft nærdødsoplevelser, kan fortælle, hvordan livsbegivenheder passerer revy for deres indre som episodiske glimt med uventet fylde og nærvær. Sådan kan man også opleve videoinstallationen *Timekeeper* af den amerikanske skulptør Sarah Sze (f. 1969), som for tiden kan ses på Copenhagen Contemporary. Her flakser billederne forbi i en ustoppelig strøm og i forskellige tempi fra skærme og projektorer i forskellige formater. Sze er kendt for sine komplicerede skulpturelle konstruktioner, der med brug af alle tænkelige materialer danner hele biotoper eller miljøer, som omslutter betragteren. *Timekeeper* blev udført sidste år og er Szes første større værk, som også integrerer videomateriale og levende billeder. Værket udfolder sig derfor i et sort rum, hvor belysningen først og fremmest bliver

leveret af de videoprojiceringer og skærbilleder, som er en væsentlig del af installationen.

I *Timekeeper* har Sarah Sze taget afsæt i filmens historie. Filmbilledets illusion om bevægelse, som bliver opnået ved at narre øjet, hvis træghed sætter grænser for, hvor korte øjeblikke, der kan opfanges. Filmens statiske enkeltbilleder bliver opfattet som levende, hvis de vises sekventielt med høj hastighed, for eksempel 24 billeder i sekundet. Denne bevægelsesillusion kendte man godt, inden filmen blev opfundet i slutningen af det nittende århundrede, blandt andet fra *flip books* og fra zoetropen, der var en cylinderformet, mekanisk anordning, som animerede en kort sekvens af tegninger i et *loop*, når den blev sat i hastig rotation. Med nyere filmteknologier er illusionen om bevægelse perfektioneret og kontrolleret. Mulighederne for at variere tidens udstrækning fra *time lapse* til slowmotion er også blevet let tilgængelige, selv i optagelser lavet med

almindelige smartphones – hvilket angiveligt er den teknologi Sze har anvendt til mange af filmbillederne i *Timekeeper*.

Elektronisk Vanita's

I *Timekeeper* er der masser af referencer til fotografi- og filmhistoriens eksperimenter med bevægelsesmotiver. Hele rummets ene væg er en *time lapse*-optagelse af solens bevægelse henover himlen lavet med farvefotografier, der viser de skiftende farvetemperaturer i løbet af dagen. Hele rummet indfarves i solbilledernes skiftende stemninger, der således både agerer dokumentationer og atmosfæreskabende indslag. En lille skærm på installationens centerbord viser omvendt optagelser i ekstrem slowmotion af mikrodramaer såsom en dråbe, der rammer overfladen i et glas fyldt med mælk. De forskellige projiceringer og skærbilleder peger på fotografiske eksperimenter med bevægelsesmotiver, som de kendes fra Eadweard Muybridges

freeze motion-optagelser af dyr og mennesker eller fra Harold Eugene Edgertons optagelser af pistolkugler med stroboskopflash. Men de peger også på den digitale billedkulturs opkoblede og sammenflettede kultur, hvor et konstant allestedsnærvær gør sig gældende.

At gå ind i *Timekeeper* er som at bevæge sig ind i en billedmaskine, der blander gamle og nye billedteknologier, og hvis primære funktion er at minde én om dødens nærvær. Værket virker som et moderne, elektronisk *vanitas*-motiv, der holder tiden frem, blot for at minde én om, at den er udmålt. Men ikke på nogen morbide eller moraliserende måde, tværtimod. *Timekeeper* deklarerer nok et højlydt *memento mori* – husk, at du skal dø – men installationen er først og fremmest en erindringsgenerator, et monstrøst og kringlet arkiv af levende billeder, private såvel som offentlige, fortidige såvel som nutidige – suppleret af *live feeds* fra offentligt tilgængelige webcams. Bil-

At gå ind i Timekeeper er som at bevæge sig ind i en billedmaskine, der blander gamle og nye billedteknologier, og hvis primære funktion er at minde én om dødens nærvær

ledernes liv og bevægelighed, deres forskellige dramaer, skaber et kaotisk oplevelsesrum, hvor den objektive tid med dens ufravigelige kronologi nuanceres og modificeres, så tiden i stedet fremstår som en elastisk og fleksibel dimension. Husk, at du skal dø – men først skal vi leve og sanse livet i dets mættede og variable fylde.

Majestætisk fartøj

Samtidig er *Timekeeper* en skulpturel imitation af kunstneratelieret. Her er ganske vist ikke noget staffeli, nogen palet eller gliedermann, men derimod flimrende og dataspækkede monitører, hvis blå lys siver melankolsk ud blandt bunkerne af ting og sager, planter og iturevne papirark, som hober sig op på installationens centrale bordflader. Det er samtidskunstens atelier, invaderet af internettets kommunikationsflader, der ustoppeligt fodrer skærmene med nye oplysninger og nye billeder i en tætvevet linkstruktur. Hele installationen ligner en allegori over en

satellit i kredsløb, et majestætisk fartøj i form af en skrøbelig og sart arkitektonisk krop midt i et sort tomrum, der udfyldes af skiftende lystransmissioner og informationsstrømme. Satellitten som et relæ, der modtager og videresender signaler uden at diskriminere eller sortere i dem, men blot lader kommunikationen strømme pulserende til sig og fra sig. Atelieret som et cockpit, hvor kunstneren hektisk forsøger at navigere ved hjælp af skærmvinduer.

Sarah Sze er bedst kendt for sine vidtfortegnede og stedsspecifikke skulpturer, som med overraskende lethed og fascinerende kompleksitet indtager hele bygninger. *Timekeeper* er en noget anderledes installation, der kombinerer Szes talent for at skabe masse uden tyngde med en ny skærmvirkeligheds flimrende informationsstrømme af billeder, diagrammer og data. Det klæder Szes skulpturelle praksis at integrere levende billeder, hvis foranderlighed og pulseren tilfører hendes adspredte

og fragile strukturer en ny dimension af dynamik og bevægelse. Skærmenes og projiceringernes billeder opstår og forvitrer i et væk, mens installationens luftige konstruktion pludselig bliver en statisk og stabil kerne. *Timekeeper* er et abstrakt værk, som ikke desto mindre meget konkret handler om tid. Det er et værk, som suger én til sig. Dets overvældende detaljerigdom og dragende billeduniverser lokker én helt tæt på, ind i maskinens cockpit, hvor ethvert overblik annulleres og bliver erstattet af fascineret fortabelse, som var man uden for tid og sted.

kultur@information.dk

Sarah Sze. 'Timekeeper'.
Copenhagen Contemporary.
Trangravsvej 10-12. København K.
Indtil 3. september

*I videoinstallationen 'Timekeeper' af den amerikanske skulptør Sarah Sze, som for tiden kan ses på Copenhagen Contemporary, flakser billederne forbi i en ustoppelig strøm og i forskellige tempi fra skærme og projektorer i forskellige formater.
Foto fra udstillingen*

**KUNST
HØJSKOLEN
PÅ ÆRØ**

www.kunstaeroe.dk